

Imię i nazwisko

Klasa

Grupa A

1. Napisz, jakie kompetencje posiadali hrabiowie w państwie Franków.

.....

.....

2. Wyjaśnij pojęcia.

sakra królewska –

synod –

cześćnik –

3. Dopisz wydarzenia do podanych dat.

496 r. –

751 r. –

4. Ustal, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz do tabeli litery P lub F.

W państwie Karola Wielkiego nie było stałej stolicy.	
Państwo Karola Wielkiego obejmowało terytoria dzisiejszych państw: Francji, Niemiec, Czech, Belgii.	
Żywot Karola Wielkiego został spisany przez Einharda.	
Założycielem dynastii Karolingów był Pepin Krótki.	

5. Napisz, jakie było znaczenie renesansu karolińskiego w aspekcie politycznym.

.....

.....

6. Wyjaśnij na podstawie tekstu, jak Karol Wielki pojmował współistnienie monarchii i Kościoła. Nie cytuj.

Tekst źródłowy. List Karola Wielkiego do papieża Leona III z 796 r.

Naszym zadaniem jest z pomocą Boga św. Kościół Chrystusa na zewnątrz bronić orężem przeciwko napadom pogan i spustoszeniu niewiernych, a na wewnątrz wzmocnić go przez uznanie katolickiej wiary. Wasze zadanie, Ojczy Świąty, polega na wspieraniu naszej służby wojennej ze wzniesionymi do Boga razem z Mojżeszem rękoma, aby lud chrześcijański, dzięki Waszym modłom, przez Boga prowadzony i wyposażony, zawsze i wszędzie uzyskiwał zwycięstwo nad wrogami w Jego imieniu.

Wiek V–XV w źródłach. Wybór tekstów źródłowych..., Warszawa 1997, s. 69.

.....

.....

.....

.....

Imię i nazwisko

Klasa

Grupa B

1. Napisz, jakie kompetencje posiadali margrabiowie w państwie Franków.

.....

.....

2. Wyjaśnij pojęcia.

kapitularz –

wiec –

palatyn –

3. Dopisz wydarzenia do podanych dat.

756 r. –

814 r. –

4. Ustal, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz do tabeli litery P lub F.

Państwo Karola Wielkiego obejmowało terytoria dzisiejszych państw: południowych Włoch, Węgier, Holandii.	
Koronacja cesarska Karola Wielkiego odbyła się w dzień Bożego Narodzenia.	
Nowym typem pisma była tzw. majuskuła karolińska.	
Tytuł cesarski Karola Wielkiego nigdy nie został uznany w Bizancjum.	

5. Napisz, jakie było znaczenie renesansu karolińskiego w aspekcie społecznym.

.....

.....

6. Na podstawie zamieszczonego tekstu i wiedzy pozaźródłowej wyjaśnij sprzeczność występującą w tekście: Karol jest koronowany w Rzymie na cesarza, a cesarze rzymscy są tym faktem oburzeni. Nie cytuj.

Tekst źródłowy. Koronacja Karola Wielkiego w Rzymie, 800 r.

Karol przybył [...] do Rzymu i spędził tam całą zimę, aby wnieść ład w stosunki kościelne, które znalazły się w wielkim zamęciu. Wtedy właśnie przyjął miano cesarza i Augusta. Z początku tak mu to było przykre, że zapewniał, iż w tym dniu, chociaż to było wielkie święto, nie byłby wszedł do kościoła, gdyby wcześniej znał zamiary papieża. Z wielką jednak cierpliwością znosił zawiść, która szła za tym tytułem, spotęgowana zwłaszcza oburzeniem cesarzy rzymskich. Pokonał ich zaciętość wielkodusznością, w czym ich bez wątpienia znacznie przewyższał; wyprawiał do nich częste poselstwa i w listach nazywał ich braćmi.

Einhard, *Życie Karola Wielkiego*, Warszawa 1950, s. 7.

.....

.....

.....

.....

19. Państwo Karola Wielkiego

Zakres rozszerzony. Model odpowiedzi

Nr	Odpowiedzi – grupa A	Odpowiedzi – grupa B	Punkcja	
1.	zarządzanie hrabstwami, tj. okręgami wewnątrz kraju, władza administracyjna, sądownicza, policyjna i skarbowa	zarządzanie marchiami, czyli okręgami przygranicznymi, prawo do samodzielnego prowadzenia wojen z sąsiadującymi plemionami, władza administracyjna, sądownicza, policyjna i skarbowa	1 punkt	0–1 punkt
2.	sakra królewska – namaszczenie władcy świętym olejem w czasie koronacji / boski charakter władzy	kapitularz – zbiory ustaw, czyli spisane decyzje władcy	1 punkt	0–3 punkty
	synod – zjazd duchowieństwa z terenu danego kraju zwołany w celu omówienia nauk Kościoła i jego działalności	wiecz – ogólnokrajowy zjazd dostojników, na którym ogłaszano edykty królewskie	1 punkt	
	cześnik – jeden z urzędników centralnych, miał nadzór nad piwnicami i winnicami królewskimi	palatyn – jeden z urzędników centralnych, zarządzał dworem, miał uprawnienia sądownicze	1 punkt	
3.	496 r. – chrzest Chlodwiga / państwa Franków	756 r. – utworzenie Państwa Kościelnego przez Pepina Krótkiego	1 punkt	0–2 punkty
	751 r. – objęcie władzy przez Pepina Krótkiego	814 r. – śmierć Karola Wielkiego	1 punkt	
4.	P	F	1 punkt	0–4 punkty
	F	P	1 punkt	
	P	F	1 punkt	
	P	F	1 punkt	
5.	upowszechnienie się łaciny wśród elit – wkrótce język dyplomacji i Kościoła; ścisły związek władzy i uczonej; koncepcja uniwersalizmu karolińskiego punktem odniesienia dla ruchów zjednoczeniowych w średniowiecznej Europie; Karol Wielki – wzorem dla innych władców	rozwój szkolnictwa – wzrost poziomu nauczania; zachowanie ciągłości z kulturą antyczną; zahamowanie barbaryzacji państwa	1 punkt	0–1 punkt
6.	Od zawsze kapłani i Kościół wspierali działania władców postawą i modlitwą. Władca stoi na czele Kościoła w swoim państwie, zwołuje synody i przewodniczy im. Silne państwo to także silny Kościół, władcy nie zapominają o nagradzaniu wierności. <i>lub podobna, merytorycznie poprawna odpowiedź</i>	Karol był zaskoczony koronacją. Papież wykorzystał okazję i stworzył precedens. Pokazał wyższość Kościoła i jego prawo do koronowania władców świeckich. Jest to wstępny etap walki o inwestyturę. Dodatkowo cesarze Bizancjum uznali go za uzurpatora. <i>lub podobna, merytorycznie poprawna odpowiedź</i>	1 punkt	0–1 punkt
RAZEM			12 punktów	